

سرپرست کاوش‌های باستان‌شناسی کنارصندل:

کنارصندل فعلا فاقد شرایط برای ثبت جهانی است

ساخت و سازها نباید داخل عرصه کنارصندل باشد

هیچ‌گاه نماینده یونسکو به ما اجازه نمی‌دهد کنارصندل ثبت جهانی شود.

سرپرست کاوش‌های باستان‌شناسی کنارصندل گفت: «ما مخالف عمران نیستیم و دوست داریم شرایط خوبی برای گردشگران و بازدیدکنندگان این سایت باستانی فراهم شود اما این ساخت‌وسازها نباید در داخل عرصه کنارصندل و جایی باشد که می‌دانیم در زیر آن آثاری وجود دارد.»

سیدسجادی ادامه داد: «کار دیگری که بسیار لازم است تا انجام بشود و حتما باید یک کارگروه برای آن آماده کنند، پژوهش و تحقیق در آثار فرهنگی و شناخت سایر ظرفیت‌های فرهنگی و تمدنی شهرستان جیرفت و عنبرآباد و آن منطقه است.» وی بیان کرد: «باید چیزی به گردشگر ارائه کنیم که او را جذب کنیم؛ برای جذب گردشگران باید اطلاعات کافی و وافی منتشر شود که بنده بر این موضوع بسیار تأکید دارم.»

تعیین حریم و عرصه کنارصندل
سیدسجادی ادامه داد: «مسئله دیگر ایجاد شرایط مناسب برای تعیین عرصه و حریم محوطه‌ها است.»

وی توضیح داد: «بنده از سال ۱۳۶۳ در جیرفت کار می‌کردم و تا جایی که تجربه‌ام اجازه می‌دهد می‌توانم بگویم که تمام دشت سیزه‌واران آثار باستانی است و ما هم نمی‌توانیم بگوییم تمام دشت ممنوع شود. در این شرایط، باید در تعامل با افراد و ساکنین روستاها و مناطقی که این آثار در آن وجود دارد به گونه‌ای حریم و عرصه را تعیین کنیم که همزمان با دفاع از بقایای تمدنی، مانع زندگی روزمره افراد و مردم منطقه نشویم.»

گروه جامعه: یکی از اتفاقات قابل‌توجه در غرغه کرمان در نمایشگاه بین‌المللی گردشگری تهران حضور دکتر سیدمنصور سیدسجادی - باستان‌شناس برجسته ایران و سرپرست کاوش‌های کنارصندل جیرفت بود. او در سومین روز از نمایشگاه ساعاتی را در غرفه‌های کرمان و جیرفت گذراند.

سیدسجادی در جریان این بازدید خود در پاسخ به این پرسش فردای کرمان که معمولا پیوندی بین باستان‌شناسان و گردشگری نمی‌بینیم و این حضور شما معنادار است. کرمان و جیرفت شرکت کردید؟ گفت: «ما باستان‌شناسان معمولا به دو دلیل به این نوع از نمایشگاه‌ها نمی‌آییم؛ یکی این که کسی ما را دعوت نمی‌کند. دوم این که تخصصی در حوزه گردشگری نداریم.»

وی افزود: «ما سعی می‌کنیم شرایط و معیارهایی که می‌تواند جایی را به‌عنوان یک مقصد قابل توجه گردشگران معرفی کند، فراهم کنیم. مثلا در شهداد یا در کنارصندل یا شهر قدیمی جیرفت و دیگر مناطق کار باستان‌شناسی می‌کنیم و شرایطی را از نظر آماده‌سازی و به‌خصوص معرفی آن سایت و این که قدمت آن چیست و از نظر فرهنگی و اجتماعی دارای چه ارزش‌هایی است ایجاد می‌کنیم.» وی ادامه داد: «زمانی که این اقدامات را انجام دادیم، متخصصان و همکاران گردشگری می‌توانند از آن بهره‌برداری کنند. بنابراین وظیفه ما از نظر علمی در این قسمت تمام می‌شود.»

سرپرست کاوش‌های باستان‌شناسی کنارصندل در ادامه اظهارات خود درباره اهمیت این تپه باستانی و نقشی که می‌تواند در گردشگری کرمان و جیرفت ایفا کند، توضیحاتی داد.

سیدسجادی گفت: «در حوزه مسائل گردشگری استان کرمان، همکاران و دوستان دیگری هستند که تخصص دارند و بهتر از من می‌توانند این مسئله را بیان کنند اما در رابطه با کل کار، در جیرفت مواردی باید مدنظر قرار گیرد. یکی این که حتما کاوش‌ها و پژوهش‌های علمی باستان‌شناسی در جیرفت (منظورم کنارصندل و شهر قدیم است) ادامه یابد.» وی افزود: «کنارصندل به‌عنوان یکی از نمادهای تاریخ دیرینه جیرفت و دشت سیزه‌واران که قدمت آن به حدود پنج تا

رئیس میراث‌فرهنگی رفسنجان در پاسخ به استقامت مطرح کرد:

موانع ثبت جهانی خانه حاج آقاعلی

بوده است. چون اینجا یک بنای خاص است و می‌توان گفت وجه تمایز رفسنجان با شهرهای دیگر وجود همین بزرگ‌ترین خانه خشتی جهان است؛ حالا اگر قرار باشد این بنا به‌طور کامل هتل شود تعدادی افراد در آن مستقر می‌شوند و دسترسی عموم بازدیدکنندگان و مردم به آن قطع می‌شود.»

وی افزود: «به همین دلیل ما با این که خانه به‌طور کامل به هتل تبدیل شود مخالف بوده‌ایم.» وی ادامه داد: «خوشبختانه مجموعه بهره‌بردار و شرکت مس این نظر میراث را پذیرفتند و تنها قسمتی از این مجموعه و دو جبهه آن در حیاط مرکزی برای اقامت حدود ۴۰ نفر مهیا می‌شود.»

رفع ایرادات خشتی

اخیرا مدیرکل میراث‌فرهنگی استان بازدیدی از خانه خشتی رفسنجان داشته و تأکید کرده که ایرادات این بنا باید حذف شود؛ به‌طور مشخص چه ایراداتی مدنظر است؟ حسینی در پاسخ به این پرسش گفت: «زمانی که بنیاد موقوفات این خانه را مرمت می‌کرد یک‌سری کنش و واکنش‌هایی داشتیم و منتج به اتفاقاتی شد اما برخی از

الحاقت که به‌طور مشخص می‌توان به نصب دو لوستر در دو بخش از خانه اشاره کرد بنا به دستور مدیرکل محترم باید حذف شود.» وی افزود: «بعد از دستور مدیرکل، نامه کتبی به بهره‌بردار نوشتم تا این ایرادات رفع شود. قرار است با نظارت کارشناسان میراث‌فرهنگی و با کمک مهندسان و متخصصان مربوطه سبک‌سازی سازه به‌طور اصولی انجام شود.» وی اضافه کرد: «به‌زودی این اقدامات را انجام خواهیم داد.»

موانع ثبت جهانی

رئیس میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری شهرستان رفسنجان درباره آخرین وضعیت پرورنده ثبت جهانی خانه حاج‌آقاعلی نیز توضیحاتی داد. وی گفت: «طبق روال ثبت جهانی ارزیابان یونسکو از این خانه بازدید کرده‌اند. در ارزیابی‌های قبلی ایرادات جزئی گرفته شد که به‌راحتی قابل حل است.» حسینی در پاسخ به این پرسش استقامت که آیا ایرادات ارزیابان یونسکو مربوط به مرمت خانه است؟ اظهار کرد: «ایرادات مربوط به مرمت و داخل خانه جزئی است.

تقویت پایگاه باستان‌شناسی جیرفت
وی یکی دیگر از نیازهای کنارصندل را تقویت پایگاه باستان‌شناسی جیرفت دانست و اظهار کرد: «پایگاه باستان‌شناسی جیرفت الان چیزی ندارد. چهار تا درخت داشت که متأسفانه بر اثر اهمال خشک شده است. برای کاشت یک درخت زحمت و هزینه‌ای صرف می‌شود، آیا درست است که بگذاریم خشک شود؟» وی افزود: «وقتی می‌گویم اهمال اتفاق افتاده؛ شاید برخی‌ها دلخور بشوند اما این واقعیت وجود دارد.» وی ادامه داد: «در پایگاه باستان‌شناسی جیرفت چنان همه‌چیز به‌هم ریخته است که انصافاً نمی‌دانم برخی از کسانی که در زمان‌های گذشته مسئول پایگاه بودند، چرا این‌طور عمل کرده‌اند؟»

سیدسجادی گفت: «در اتاق خواب من در کمند بازمی‌کنم کمند را بگذارم، می‌بینم اثر یک مهر آنجاست! مگر می‌شود اثر مهر را در کمند لباس بگذارید؟»

وی با تأکید بر این که این پایگاه باید تقویت شود، اظهار کرد: «باید تعدادی کارشناس و محقق از صبح تا پایان وقتی که معین می‌شود در این پایگاه مشغول باشند و تمام اشیاء و مطالعاتی که آن‌جا وجود دارد را طبقه‌بندی و مرتب کنند؛ نه این که برویم آن‌جا و ببینیم ظروف و قطعات سفال مطالعاتی رها شده و تمام کارتن‌ها پاره شده و روی زمین است.» وی افزود: «چه کسی می‌خواهد مجدد این‌ها را ساماندهی کند؟ چرا این‌ها را درست نگهداری نکردند؟»

وی بیان کرد: «شما ممکن است سوال کنید تقویت پایگاه باستان‌شناسی جیرفت چه ربطی می‌تواند با گردشگری داشته باشد؛ ولی وقتی پایگاه مرتب باشد و شما یک بانک سفال داشته باشید، یک بانک اطلاعاتی داشته باشید، حداقل یک آلبوم عکس از این آثار داشته باشید، این اقدامات به مرور به توسعه موزه جیرفت کمک می‌کنند.»

وضعیت موزه جیرفت

وی سپس به وضعیت نامناسب موزه جیرفت اشاره و اظهار کرد: «موزه جیرفت با وجود کارکنان صدیقی که دارد که بسیار هم تلاش می‌کنند برای نگهداری آثار بسیار کوچک است ضمن این که وضعیت نمایش آثار هم مناسب نیست.» سیدسجادی تصریح کرد: «یک بازنگری و تقویت بسیار جدی هم درباره موزه جیرفت و هم پایگاه باستان‌شناسی نیاز داریم.»

مشکل اساسی بیرون از خانه و در حریم این بنا است.»

وی ادامه داد: «یکی از ایرادات، مربوط به گلدسته ورودی روستاست و تأکید شده که حتما باید حذف شود. نصب این گلدسته کاری فرهنگی و مذهبی است ولی تشخیص ارزیابان این بوده که در حریم ۵۰۰ متری بنا نباید باشد چون سازه‌ای مصنوعی است.» وی گفت: «اگر این گلدسته با مصالح بومی منطقه اجرا شده بود ایرادی شاید نداشت. اما ارزیابان یونسکو می‌گویند این سازه مصنوعی از حریم بنا باید خارج شود.» وی اضافه کرد: «به اعتقادات مردم احترام می‌گذاریم ولی به هر حال ضوابطی هست که برای ثبت جهانی هر اثر باید رعایت شود. درباره این گلدسته پیشنهاداتی وجود دارد و امیدواریم به‌زودی مشکل حل شود.» حسینی اظهار کرد: «ایراد دیگر وجود دکلهای مخابراتی در حریم خانه است که باید دور شوند.»

وی ادامه داد: «ایراد دیگر استفاده از معماری و مصالح ناهمگون با بوم منطقه در ساخت‌وسازهای پیرامون این خانه تاریخی است؛ سقف‌های شیروانی سنجی با معماری منطقه ندارد و باید حذف شود به گونه‌ای که وقتی ارزیاب یونسکو یا گردشگران از بالای پشت‌بام خانه چشم‌انداز را می‌بینند هیچ مزاحمت بصری نباشد.»

استاندار کرمان خبر داد:

عوارض صادرات خرما حذف شد

گروه اقتصاد: استاندار کرمان صبح روز سه‌شنبه اول اسفندماه در کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان از حذف عوارض ۵۰ درصدی صادرات خرما خبر داد و گفت: «با توجه به اهمیت موضوع و پیگیری‌های صورت گرفته، خوشبختانه عوارض ۵۰ درصدی صادرات خرما حذف و از سوی وزیر اعلام شد.» محمدمهدی فداکار افزود: «روز گذشته نیز ۸ هزار تن خرما بدون عوارض از کشور صادر شد.»

به گزارش روابط عمومی استانداری کرمان، وی در ادامه بیان کرد: «کشاورزان و نخلداران مراقبت داشته باشند که دچار خسارت نشوند.» گفتنی است، وضع عوارض سنگین بر صادرات خرما در ایام پایانی سال و در آستانه ماه رمضان موجب گلایه و انتقاد شدید کشاورزان و مسوولان کرمان شده بود که با پیگیری‌های استاندار کرمان این مشکل برطرف شد.

مرکز آمار کمیسیون اروپا اعلام کرد:

ایران دومین صادرکننده پسته به اروپا شد

گروه اقتصاد: مرکز آمار کمیسیون اروپا (یورو استات) از صادرات ۹۲ میلیون یورویی پسته ایران به اروپا در سال ۲۰۲۳ خبر داد و ایران را دومین صادرکننده پسته به اروپا در این سال معرفی کرد.

صادرات پسته ایران به اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۳ با کاهش ۱۷ درصدی نسبت به سال قبل از آن مواجه شده است. ایران در سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۱۱۱ میلیون یورو پسته به اروپا صادر کرده بود. عمده صادرات پسته ایران به اروپا در قالب مغز پسته بوده است. ایران در سال میلادی گذشته ۶۵ میلیون یورو مغز پسته و ۲۷ میلیون یورو پسته با پوست به اروپا صادر کرده است. صادرات مغز پسته ایران تنها ۴ درصد کاهش داشته، اما صادرات پسته با پوست با کاهش ۳۷ درصدی مواجه شده است.

به گزارش ایرنا، آلمان مهم‌ترین مشتری پسته ایران در اروپا طی سال ۲۰۲۳ بوده است. ۴۹ میلیون یورو از پسته صادراتی ایران به اروپا در سال ۲۰۲۳ به مقصد آلمان بوده است. ایتالیا با ۷ میلیون یورو و اسپانیا با ۵ میلیون یورو نیز از جمله خریداران پسته ایران در اروپا بوده‌اند. بر اساس این گزارش ایران دومین صادرکننده پسته به اروپا در سال ۲۰۲۳ بوده است. آمریکا با صادرات ۶۴۰ میلیون یورویی بزرگ‌ترین صادرکننده پسته به اروپا بوده است. صادرات پسته آمریکا به اروپا در این سال نیز کاهش ۱۵ درصدی داشته است. آمریکا در سال قبل ۷۵۶ میلیون یورو پسته به اروپا صادر کرده بود. ترکیه با صادرات ۵۱ میلیون یورویی نیز سومین صادرکننده پسته به اروپا در سال ۲۰۲۳ بوده است. صادرات پسته ترکیه به اروپا در این سال ۲۸ درصد کاهش داشته است.

بارش‌ها در ۳۱ استان منفی شد؛

کرمان رکورددار کم‌بارشی در کشور

گروه جامعه: بررسی داده‌ها و اطلاعات بارش‌های سازمان هواشناسی نشان می‌دهد بارش‌ها از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۵ بهمن‌ماه در ۳۱ استان کشور نسبت به دوره بلندمدت کاهش یافته است. بر این اساس، بیشترین کاهش بارش با ۷۶٫۹ درصد مربوط به استان کرمان است. پس از کرمان، استان هرمزگان ۷۶٫۸ درصد با رشد منفی درصد بارش‌ها در مقایسه با دوره بلندمدت در رده دوم قرار دارد. در این استان طی سال آبی جاری ۲۶٫۶ میلیمتر بارندگی ثبت شده است. میزان کاهش بارش‌ها در استان فارس نیز ۷۵٫۹ درصد بوده است. در این استان طی سال آبی جاری ۴۶٫۷ میلیمتر بارش ثبت شده است. به گزارش تسنیم، در استان‌های گیلان، مازندران و گلستان بارش‌ها به ترتیب رشد منفی ۲۵٫۱ درصدی، ۶٫۲ و ۱٫۷ درصدی داشته‌اند. در استان تهران نیز بارش‌ها نسبت به دوره بلندمدت ۴۳٫۱ درصد کاهش یافته است. در سال آبی جاری میزان بارش‌ها در پایتخت ۷۴٫۱ میلیمتر بوده است. در مجموع از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۵ بهمن ماه بارش‌ها در کشور در مقایسه با دوره بلندمدت ۴۹٫۴ درصد کاهش یافته است.